

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Co/1/2022
Identifikačné číslo spisu:	5121203409
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5121203409.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a sudcov Mgr. Miroslava Šeptáka a JUDr. Ing. Maria Dubaňa, v spore žalobcu EuroSpotrebiteľ, so sídlom v Kysuckom Novom Meste, Sládkovičova 1222/73, IČO: 51 428 148, proti žalovaným 1/ STERBOX, s. r. o., IČO: 46 782 281, so sídlom v Žiline, M. R. Štefánika 7, 2/ CAPITAL INDUSTRIES s. r. o., IČO: 46 679 031, so sídlom v Bratislave, Betliarska 22, 3/ DUEM GROUP, s. r. o., IČO: 47 635 207, so sídlom v Bratislave, Paulínyho 8 (ďalej aj „žalovaní“), v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15C/1/2021-96 z 06. októbra 2021, takto

rozhodol:

Odvolacie konanie proti žalovanej 1/ z a s t a v u j e.

Rozsudok krajského súdu vo výrokoch II., III. a IV. p o t v r d z u j e.

Odvolanie žalobcu proti výroku I., ktorým nepripustil zmenu žaloby žalobcu o d m i e t a.

Návrhy žalobcu na prerušenie konania a položené prejudiciálnych otázok a prerušenie odvolacieho konania z 25. januára 2023 z a m i e t a.

Žalovanej 2/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Žalovaná 3/ m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd prvej inštancie“, resp. „súd“) rozsudkom zo 06. októbra 2021 výkonom I. „nepripustil zmenu žaloby žalobcu zo dňa 20. apríla 2021 podľa návrhu žalobcu zo dňa 30. augusta 2021 na zmenu žaloby“. Žalobu o určenie, že „v relevantnom období (2012 až 2021) všetky nekalé zmluvy žalovaných o zlúčení [per analógiám splynutí alebo rozdelení] obchodných spoločností, v relevantnom období nekalý (neodborný) výkon štatutárnych zástupcov žalovaných 1/ až 3/ v relevantnom období, v relevantnom období nekalé zmluvy o prevode

majetku (majetkov) z obchodných spoločností pred ich zlúčením, [per analógiám splynutím alebo rozdelením] na tretie osoby, z

AVAZ, s.r.o.
M. R. Štefánika 7
Žilina 010 01

AVB, s.r.o.
Štúrova 43/21-6
Považská Bystrica 017 01

AXXA s.r.o.
Štrková 4
Žilina 011 18

BON STAR, s.r.o.
M. R. Štefánika 7
Žilina 010 01

BUTORN, s.r.o.
Šafárikova 5944/30
Prešov 080 01

CAESPET, s.r.o.
Osloboditeľov 340/3
Košice-Barca 040 17

DIAMONDMEAT, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

DueM s.r.o.
Námestie slobody 104
Kysucké Nové Mesto 024 01

EKO BUSSINES, s.r.o.
M. R. Štefánika 7
Žilina 010 01

FIRST LEVEL, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

FIRST MARKET, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

Golden Tree, s.r.o.
M. R. Štefánika 7
Žilina 010 01

KRUBA, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

MEATKLAB, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

MRENKA, s.r.o.
Pribinova 2894
Čadca 022 01

NOVALER, s.r.o.
M. R. Štefánika 7
Žilina 010 01

Q-AVB, s.r.o.
Štúrova 43/21
Považská Bystrica 017 01

REDMED, s.r.o.
M. R. Štefánika 7
Žilina 010 01

RONIN WEB, s.r.o.
Orlové 55
Považská Bystrica 017 01

ROTOX LT, s.r.o.
M. R. Štefánika 7
Žilina 010 01

RUNY, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

TADIK, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

TANI, s.r.o.
Haniska 315
Haniska 044 57

TOPSET, s.r.o.
Šafárikova 5944/30
Prešov 080 01

boli a sú neprijateľné zmluvy, boli a sú nekalé praktiky v neprospech spotrebiteľov a uloženie zákazu žalovaným 1/ až 3/ v obchodnom spotrebiteľskom styku používať tieto žalované vyššie špecifikované diskriminačné neprijateľné a nekalé praktiky v neprospech spotrebiteľov“ zamietol (výrok II.). Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal (výrok III.) Žalovanému 3/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (výrok IV.).

1.1. Krajský súd ako súd prvej inštancie (§ 31 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“) zistil, že žalobca je právnická osoba, založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa, evidovaná na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky od 23. februára 2018 pod č. VVS/1-

900/90-53198. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že vychádzajúc zo zmlúv uzatvorených v období od roku 2012 až 2021 o zlúčení, rozdelení a splnutí uzatvorených zmlúv medzi žalovanými 1/ až 3/ a v žalobe označenými viacerými právnickými osobami, resp. zo zmlúv o prevode majetku (majetkov) z týchto označených obchodných spoločností pred ich zlúčením, splnutím alebo rozdelením na tretie osoby, ide podľa jeho názoru o zmluvy uzatvárané s cieľom okrádania, poškodzovania a ohrozovania spotrebiteľov - nekalé zmluvy, pri uzatváraní zmlúv ide o nekalé obchodné praktiky v neprospech spotrebiteľov a žalovaní 1/ až 3/ ako organizovaná skupina reálne zneužívajú právo a „profesionálne“ dlhodobo takýmto spôsobom ukracujú veriteľov a spotrebiteľov. Ide o nekalý (neodborný) výkon štatutárnych zástupcov žalovaných zjavne porušujúcich zákon - obchodný model podnikania žalovaných založený na ukracovaní veriteľov (spotrebiteľov) a okrádaní spotrebiteľov. Z týchto dôvodov sa žalobca domáhal abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach.

1.2. Podaným návrhom na zmenu žaloby sa žalobca domáhal nároku na zmenu v tom zmysle, aby súd ustálil a určil (vyslovil) nielen to, ako žalobca navrhoval v pôvodnej žalobe, že žalobcom v žalobe špecifikované konanie žalovaných je konanie diskriminačné a neprijateľné v neprospech spotrebiteľov a zakazuje sa žalovaným používať ho v obchodnom spotrebiteľskom styku (bližšie viď bod 1. a 1.1. tohto rozhodnutia), ale zmeneným návrhom zároveň žiadal, aby konajúci súd toto konanie žalovaných kvalifikoval ako napĺňajúce znaky skutkových podstát trestných činov podľa trestného zákona vymenovaných žalobcom v návrhu na zmenu - súd určuje (vyslovuje), že žalované (bod. I) nekalé praktiky v relevantnom období napĺňajú najmä skutkové podstaty trestných činov podľa § 269a, § 269, § 259, § 250, § 240, § 239, § 237, § 233, § 227, § 228 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona.

1.3. Vo veci konajúci súd po oboznámení sa s návrhom na zmenu žaloby konštatoval, že požiadavky žalobcu uvedené v návrhu na zmenu žaloby presahujú rámec jeho právomoci -(kompetencie) Krajského súdu v Banskej Bystrici ako príslušného súdu v danom prípade konajúceho v spore z abstraktnej kontroly. Riešenie a posudzovanie trestnej zodpovednosti osôb (fyzických osôb a právnických osôb) spadá do kompetencie orgánov činných v trestnom konaní a v konečnom dôsledku súdu príslušnému (vecne, miestne, kauzálné) konať v trestných veciach. Z uvedených dôvodov a v súlade s ustanovením § 143 ods. 2 CSP krajský súd zmenu žaloby, tak ako požadoval žalobca podaním zo dňa 30. augusta 2021 nepripustil. A v súlade s ustanovením § 143 ods. 3 CSP pokračoval v konaní o pôvodnej žalobe.

1.4. Aplikujúc ustanovenie § 301 a nasl. CSP krajský súd zdôraznil, že v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach skúma neprijateľné zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu. K vysloveniu neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo nekalkej obchodnej praktiky teda nedochádza v individuálnom spotrebiteľskom spore, ktorého stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ. Právna úprava abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach predstavuje implementáciu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov. Ide o osobitný typ konania, ktorého zmyslom a účelom je vysloviť neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách alebo určiť obchodnú praktiku za nekalú mimo rámca konkrétneho sporu medzi spotrebiteľom a dodávateľom, na podnet špecificky legitimovaných subjektov a so špecifickými účinkami rozsudku. Pokiaľ sa žalobca ako špecificky legitimovaný subjekt na podanie žaloby v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach môže domáhať vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve a nekalých obchodných praktík, okolnosti týkajúce sa neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo nekalých obchodných praktík musia vyplývať zo zmlúv alebo iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou alebo z konania v rámci uplatňovania nekalých obchodných praktík vo vzťahu k ich používaniu, vo vzťahu k vopred neurčenému okruhu spotrebiteľov, nie v závislosti od okolností individuálneho konkrétneho prípadu.

1.5. Krajský súd konštatoval, že aj v prípade konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach možné vychádzať z definovania nekalých obchodných praktík ako je uvedené v § 7 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 7 ods. 2 zák. č. 250/2007 Z. z. obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa

dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Aj z tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že používanie nekalých obchodných praktík musí byť orientované na určitú skupinu spotrebiteľov, nie na individuálny prípad, pričom práve v dôsledku nekalej obchodnej praktiky by sa mal spotrebiteľ dostať do zhoršenej situácie z dôvodu konania dodávateľa. Za nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 7 ods. 4 uvedeného zákona sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, obsahuje príloha č. 1 zák. č. 250/2007 Z. z. Klamlivé konanie a klamlivé opomenutie možno všeobecne charakterizovať ako obchodnú praktiku, pod vplyvom ktorej spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, alebo v dôsledku klamlivého opomenutia prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal. Pri agresívnej obchodnej praktike sa vo vzťahu k spotrebiteľovi zo strany dodávateľa používa najmä obťažovanie, nátlak vrátane použitia fyzickej sily alebo neprimeraný vplyv.

1.6. Pokiaľ sa v danom prípade žalobca domáhal vo vzťahu k ním označeným zmluvám o zlúčení, splynutí alebo rozdelení ním označených obchodných spoločností, že ide o nekalé zmluvy z dôvodu, že účel a spôsob ich uzatvárania je nekalou obchodnou praktikou v neprospech spotrebiteľa, tak krajský súd dospel k záveru, že nepochybne a jednoznačne v danom konaní nejde o požiadavku žalobcu posúdiť zmluvné neprijateľné podmienky a nekalé obchodné praktiky použité zo strany dodávateľa voči spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, preto konanie žalovaných popisované žalobcom v žalobe nemožno subsumovať pod konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v zmysle § 301 a nasl. CSP; preto žalobu žalobcu zamietol. Doplnil ešte, že „Niet pochyb o tom, že účastníkom takýchto zmlúv sú na oboch stranách podnikateľské subjekty - obchodné spoločnosti, teda nejde o vzťah na jednej strane dodávateľa a druhej strane spotrebiteľa - typický a charakteristický pre tzv. spotrebiteľský právny vzťah, spotrebiteľské zmluvy. Práva, povinnosti a pravidlá a podmienky, ktoré sa týkajú obchodných spoločností registrovaných v obchodnom registri, ktoré chcú prejsť procesom zlúčenia alebo splynutia (fúzie) alebo rozdelenia sú upravené v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodnom zákonníku, pričom jeho novelou vykonanou zákonom č. 264/2017 Zb. navyše boli zavedené nové - prísnejšie podmienky pre splynutie, zlúčenie a rozdelenie obchodných spoločností. (Např. novelizovaný zákon počítal aj s ochranou veriteľov, ktorí majú ku dňu účinnosti fúzie (aj) spoločností s ručením obmedzeným v dôsledku § 152a ods. 1 Obchodného zákonníka voči niektorej zo splyvajúcich alebo zlučujúcich sa spoločností nesplatené pohľadávky, majú právo, ak sa v dôsledku splynutia alebo zlúčenia zhorší vymožiteľnosť ich pohľadávok, do šiestich mesiacov odo dňa zverejnenia zápisu o splynutí alebo zlúčení spoločnosti v obchodnom registri požadovať od nástupníckej spoločnosti, aby dostatočným spôsobom zabezpečila splnenie ich neuhradených pohľadávok. ako aj nároky plynúce zo zodpovednosti za škodu pri porušení osobitných povinností uložených členom štatutárneho orgánu (§ 68 ods. 12 v spojení s § 218g Obchodného zákonníka). V prípade splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločností ide o proces dovoľený, za v zákone stanovených podmienok, ktorý prebieha vo viacerých v zákone presne popísaných fázach. Nedodržanie zákonných pravidiel v tomto procese má za následok odmietnutie registrácie fúzie alebo rozdelenia spoločností v obchodnom registri.

1.7. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci). Žalovaní 1/ až 3/ ako strana v konaní, ktorí mali vo veci úspech, by mali nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Avšak žalovaným 1/, 2/, žiadne trovy konania nevznikli (v konaní zostali nečinní, pojednávanie vo veci nebolo v súlade s ustanovením § 304 CSP nariadené) preto žalovaným 1/ a 2/ krajský súd náhradu trov konania nepriznal. Žalovanej 3/ ktorý bol v konaní aktívny krajský súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V zákone stanovenej lehote podal proti výrokom I., II. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalobca (ďalej aj „odvolateľ“), ktorého prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Namietal nesprávne právne posúdenie bodu 16. napadnutého rozhodnutia,

označil za protiústavné, ak sa súd odmieta vyjadrovať k tomu či určité protiprávne konanie napĺňa aj objektívne znaky trestného činu, ak sú aj ako dôvod žaloby aj ako návrh enunciatu. Podľa žalobcu je v danej veci nepochybné, že žalobou ani návrhom na zmenu žaloby nenavrhuje vyslovenie viny a uloženie trestu žalovaným, ale iba rieši otázky, či žalované konanie (nie) je aj trestné a (ne)napĺňa aj znaky v trestnej či v abstraktnej rovine. Odvolateľ považoval nevyhovenie súdu návrhu na zmenu žaloby za nesprávne a za odmietnutie spravodlivosti. Ďalej namietal absenciu doručenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ndc/13/2021 z 30. júna 2021, absenciu vykonania navrhovaných dôkazov, nakoľko súd nevykonával nič, ani len základnú analýzu majetkov, účel zlučovania, účel tunelovania, nenahliadol ani len do zbierky listín v Obchodnom registri SR, ktoré dokazujú nekalý úmysel zlučovania zjavne úmyselne poškodzovať veriteľov zneužitím práva v neprospech tretích osôb. Žalobca tiež za nesprávne označil právne posúdenie veci krajským súdom, nepochopenie žalovanej problematiky a popieranie zjavného tunelovania obchodných spoločností, ktoré sú dlžné spotrebiteľom i štátu nemalé finančné prostriedky. Podľa jeho presvedčenia krajský súd nerešpektoval právny názor vyslovený v bode 13. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ndc/13/2021 z 30. júna 2021, pretože sa zaoberal len jednou v petite špecifikovanou praktikou. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je správne, vyčerpávajúce, ani kompletné vo vzťahu k petitu, pretože súd dôvodí nesprávne len čiastočne vo vzťahu k zlučovaniu, splynutiu a rozdeleniu firiem, absentuje zvyšok predmetu petitu, analýzy a preskúmania kompletného žalovaného konania cez prizmu zásad dobrých mravov, zásad poctivého obchodného styku a následky ich porušenia v žalovanej veci. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok vo výrokoch I., II. a IV. zmeniť, vyhovieť návrhu na zmenu a žalobe v celom rozsahu, príp. rozsudok v celom napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

2.1. Žalobca v priebehu odvolacieho konania podal doplnenie svojho odvolania, v ktorom navrhol prerušenie konania a podanie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ, a to:

1/ Má sa v zmysle relevantného práva EÚ, toto vykladať v tom zmysle, že nekalé a nepoctivé zlučovanie (splývanie a rozdeľovanie) obchodných spoločností, ktoré zhoršuje právne postavenie zlučovanej (nástupníckej) spoločnosti v neprospech práv spotrebiteľov predstavuje nekalú obchodnú praktiku?

2/ Má sa v zmysle relevantného práva EÚ, toto vykladať v tom zmysle, že tzv. tunelovanie obchodných spoločností, ktoré zhoršuje právne postavenie zlučovanej spoločnosti v neprospech práv spotrebiteľov predstavuje nekalú obchodnú praktiku?

3/ Má sa v zmysle relevantného práva EÚ, toto vykladať v tom zmysle, že porušovanie povinnosti štatutárom obchodných spoločností, ktoré zhoršuje právne postavenie zlučovanej spoločnosti v neprospech práv spotrebiteľov predstavuje nekalú obchodnú praktiku?

4/ Má sa v zmysle relevantného práva EÚ, toto vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd má právomoc riešiť trestné otázky v rámci civilného konania pred súdom, ak OČTK nezákonne odmietajú vo veci konať v neprospech potencionálne poškodených spotrebiteľov?

2.2. Žalobca podaním z 25. januára 2023 odvolací súd žiadal, aby odvolacie konanie prerušil až do rozhodnutia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o podnete na podanie mimoriadneho dovolania proti podľa jej tvrdení „nekalému, predčasnému a účelovému“ zrušeniu žalovanej 1/ Okresným súdom Žilina. Uvedená skutočnosť má podľa žalobcu podstatný význam pre konanie.

3. Žalovaná 3/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobu od počiatku považuje za nedôvodnú a zmätočnú v celom rozsahu, tak ako aj samotné odvolanie a jeho doplnenie, nakoľko z nich nie zrejmé, čoho sa žalobca domáha. Vychádzajúc z obsahu žaloby namietla a naďalej namieta svoju pasívnu vecnú legitímáciu, nakoľko nie je nositeľom tvrdenej povinnosti. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne, nakoľko je zrejmé a nepochybné, že v uvedených prípadoch určite nejde o nekalé obchodné praktiky použité zo strany dodávateľa voči spotrebiteľom, v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom respektíve iných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Procesný súd preto nemohol údajné konanie žalovaných subsumovať pod konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v zmysle § 301 a nasl. CSP a taktiež správne zamietol aj navrhovanú zmenu žalobného návrhu žalobcu.

3.1. Žalované 1/ a 2/ sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

3.2. V predmetnej veci odvolací súd ešte pred vyhlásením rozsudku na základe oznámenia žalobcu z 25. januára 2023 a z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č. 464877/L zistil, že žalovaná 1/ ako obchodná spoločnosť bola v priebehu odvolacieho konania dňom 02. decembra 2022 vymazaná ex offio z obchodného registra v zmysle § 68 ods. 1 Obchodného zákonníka bez právneho nástupcu. Táto skutočnosť mala za následok stratu procesnej subjektivity žalovanej 1/ ako jednej z procesných podmienok odvolacieho konania. Nakoľko niet žiadneho subjektu, ktorý by vstúpil do procesnoprávneho postavenia takto zaniknutej strany sporu, najvyššiemu súdu tak neostalo iné, než odvolacie konanie proti žalovanej 1/ zastaviť (§ 63 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP).

4. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 CSP) najvyšší súd ako súd odvolací (§ 31 ods. 2 CSP) vec prejednal v rozsahu určenom ustanovením § 379 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c/ a § 304 CSP. Z dôvodu, že odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa pri posudzovaní sporu zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní žalobcu a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, a to z hľadiska, či v konaní (ne)došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok krajského súdu vo veci samej ako aj v súvisiacich výrokoch o trovách konania (výroky II., III., IV.) s poukazom na § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa v zásade stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie, logické a presvedčivé, odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcu v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

4.1. Pokiaľ ide o odvolanie proti výroku I., ktorým krajský súd nepripustil zmenu žaloby žalobcu toto podľa § 386 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Nešlo totiž o žiadne z uznesení podľa ustanovenia § 357 CSP, voči ktorým je odvolanie prípustné. To, že aj o tomto návrhu žalobcu rozhodol krajský súd rozsudkom nebolo rozhodujúce.

5. Žalobca, vychádzajúc aj z obsahu jeho odvolania (§ 124 CSP), tvrdil existenciu nesprávneho právneho posúdenia veci, čo je odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. V súvislosti s uvedenou námietkou uviedol, že krajský súd nerešpektoval právny názor vyslovený v bode 13. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ndc/13/2021 z 30. júna 2021, pretože sa zaoberal len jednou v petite špecifikovanou praktikou (zmluvami o zlúčení, splynutí, rozdelení). Namietal tiež nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

5.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/4/2009).

6. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so zisteniami krajského súdu, ktorý dospel k správnym skutkovým aj právnym záverom týkajúcim sa predmetu konania. Súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku, s ktorým sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP) podrobne vysvetlil, že žalobca, ktorého žalobou sú súdy viazané, sa domáhal abstraktnej kontroly v spotrebiteľskej veci. Najvyšší súd ako súd odvolací na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia dopĺňa, že špecifikom konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ako

vyplýva z označenia tohto procesného inštitútu („abstraktný“) je, že na rozdiel od „klasického“ spotrebiteľského sporu s ochranou slabšej strany sporu (v ktorom sú procesnými sporovými stranami dodávateľ a spotrebiteľ), prebieha mimo rámca konkrétneho sporu o právo. Ako uvádza Slovník cudzích slov (akademický), abstraktum je niečo neživotné, vzdialené od skutočnosti, nejstávajúce, fikcia; opakom je konkrétnum (in Kol. Slovník cudzích slov (akademický). Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá, s. r. o., druhé, doplnené a upravené slovenské vydanie, 2005, 1054 strán, str. 21). Ide teda o abstraktnú kontrolu v pravom slova zmysle, kde sa pojmovovo nevyžaduje existencia sporu o právo (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 1042).

7. Žalobca je ako právnická osoba založená na ochranu spotrebiteľa nositeľom aktívnej legitimácie na podanie žaloby o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 302 CSP). Pri plnení povinnosti pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 CSP) v žalobe a v konaní pred súdom prvej inštancie, ale aj v odvolacom konaní žalobca poukazoval na porušovanie práv veriteľov (aj spotrebiteľov) praktikami žalovaných zjavne porušujúcimi zákon formou zmlúv o zlúčení, splynutí alebo rozdelení obchodných spoločností, nekalých zmlúv o prevode majetkov týchto obchodných spoločností pred ich zlúčením, splynutím alebo rozdelením neoprávnene na tretie osoby s cieľom vytunelovať ostatné obchodné spoločnosti, zlúčiť ich v jeden subjekt porušovaním a obchádzaním Zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

8. Základný rozdiel medzi individuálnym spotrebiteľským sporom a konaním o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (ktoré sú obidve systematicky zaradené v prvom diele druhej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku) spočíva v účinkoch rozsudku súdu. Kým rozsudok súdu v súkromnoprávnom individuálnom spotrebiteľskom spore (v ktorom má súd tiež právo vysloviť neprijateľnosť dojednanej zmluvnej podmienky, a to aj bez návrhu v zmysle § 298 ods. 1 CSP) má účinky inter partes (t. j. voči stranám konkrétneho sporu), rozsudok vyhlásený v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach má účinky erga omnes (teda je záväzný pre každého).

9. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že odvolateľ v žalobe, v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní neuviedol také skutkové tvrdenia, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že účinky požadovaného rozsudku (v prípade vyhovenia žalobe v znení navrhovanom v opise skutkových okolností a v žalobnom petite žalobcu) by malo účinky erga omnes. Naopak, z priebehu celého konania je zrejmé, že žalobca sa snaží v rámci konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v zmysle § 301 a nasl. CSP o posúdenie, že žalovanými 1/ až 3/ uzatvorené zmluvy o zlúčení, splynutí alebo rozdelení obchodných spoločností v relevantnom období rokov 2012 až 2021, nekalý a neodborný výkon štatutárnych zástupcov žalovaných 1/ až 3/ v relevantnom období a nekalé zmluvy o prevode majetku (majetkov) z obchodných spoločností pred ich zlúčením, splynutím alebo rozdelením na tretie osoby boli a sú neprijateľné zmluvy, boli a sú nekalé praktiky v neprospech spotrebiteľov, domáhajúc sa uloženia zákazu žalovaným 1/ až 3/ v obchodnom styku používať špecifikované diskriminačné a nekalé praktiky v neprospech spotrebiteľov. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že v danom prípade ide o posúdenie zmlúv, ktorých účastníkmi sú na obidvoch stranách podnikateľské subjekty - obchodné spoločnosti, teda nejde o vzťah na jednej strane dodávateľa a druhej strane spotrebiteľa - typický a charakteristický pre tzv. spotrebiteľský právny vzťah, spotrebiteľské zmluvy. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní uvedenú skutočnosť správne postrehol, pričom dostatočne a výstižne žalobcovi vysvetlil prečo jeho žalobu zamietol.

10. Ak žalobca v odvolaní naznačil svoj nesúhlas s odôvodnením rozsudku krajského súdu ako súdu prvej inštancie, k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd uvádza, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje pre záver, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka (od 01. júla 2016 strany sporu, pozn. odvolacieho súdu) na spravodlivý proces (pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Odvolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska prípadnej namietanej vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP vychádzal z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej iba

skutočnosť, že sa dovolateľ (v prejednávacom spore strana sporu, pozn. odvolacieho súdu) s právnym názorom odvolacieho súdu (v prejednávacom spore s názorom súdu prvej inštancie, pozn. odvolacieho súdu) nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

11. K námietke žalobcu, týkajúcej sa nedoručenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ndc/13/2021 z 30. júna 2021 odvolací súd uvádza, že v danom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Žilina a Krajskému súdu v Banskej Bystrici (§ 43 ods. 2 CSP), rozhodoval o príslušnosti súdu na prejednanie veci. Z obsahu súdneho spisu síce nevyplýva, že by súd prvej inštancie rozhodnutie najvyššieho súdu o kauzálnnej príslušnosti doručoval stranám sporu, uvedeným postupom však podľa odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu práva strany sporu na spravodlivý proces, pretože najvyšší súd vo svojom rozhodnutí nevyslovil žiadny právny názor vo veci samej, rozhodol ním iba o príslušnosti súdu na prejednanie a rozhodnutie vo veci. Následne strany sporu mohli svoj vplyv na konanie a rozhodnutie súdu uplatniť.

11.1. Pokiaľ odvolateľ namietal aj nevykonanie navrhovaných dôkazov (konkrétne základnú analýzu majetkov, účel zlučovania, účel tunelovania, nenahliadnutie do zbierky listín v Obchodnom registri SR, ktoré skutočnosti majú dokazovať nekalý úmysel zlučovania, zjavne úmyselne poškodzovanie veriteľov, zneužitie práva v neprospech tretích osôb) odvolací súd v takomto postupe súdu prvej inštancie nevidel žiadne pochybenie, a to vzhľadom k ním prijatým záverom, z ktorých vyplýva, že vykonanie ďalšieho dokazovania už bolo nadbytočné.

12. Odvolací súd zároveň v súlade s § 162 ods. 3 CSP rozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania a položenie prejudiciálnej otázky podľa § 162 ods. 1 písm. c/ CSP tak, že tento návrh zamietol. Odvolací súd sa v zmysle vyššie uvedeného (viď bod 6. až 11. rozhodnutia) stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a mal za to, že vzťah medzi žalobcom a žalovanými nie je vzťahom spotrebiteľským a žalovaní nie sú dodávateľmi, na základe čoho odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby. Súdný dvor EÚ je oprávnený vykladať výlučne právo únie a nie právo vnútroštátne. Naformulované prejudiciálne otázky nesmerujú k posúdeniu súladu vnútroštátneho práva s právom únie, ale k posúdeniu či v zmysle práva EÚ ide v prípade nekalého konania obchodných spoločností (zlučovanie, splynutie, rozdeľovanie, tunelovanie) o nekalú obchodnú prax a či má vnútroštátny súd právomoc riešiť trestné otázky v rámci civilného konania pred súdom, ak OČTK nezákonne odmietajú vo veci konať v neprospech potenciálne poškodených spotrebiteľov. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany sporu na prerušenie konania a postúpenie návrhu súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď v prípade určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v SR, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem EÚ. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny (R 61/2013).

12.1. Pokiaľ žalobca požiadal odvolací súd pred vyhlásením rozsudku aj o prerušenie odvolacieho konania až do rozhodnutia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o podnete na podanie mimoriadneho dovolania proti výmazu žalovanej 1/ z Obchodného registra Okresným súdom Žilina dňom 02. decembra 2022 odvolací súd aj tento návrh zamietol. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. V danom prípade odvolací súd nedospel k záveru, že prebieha konanie o otázke, ktorú žalobca označil za podstatnú pre rozhodnutie v preskúmvanej veci. Ide o otázku procesnej subjektivity jednej zo strán sporu, ktorá nemá žiaden vplyv na meritórne posúdenie veci.

13. Iné odvolacie dôvody, ktorými je odvolací súd viazaný, odvolateľ netvrdil, a to ani vo vzťahu k výroku o trovách konania (IV. výrok), hoci aj tento odvolaním formálne napadol. Nakoľko ide o závislý výrok (§ 379 písm. a/ CSP) od výroku vo veci samej, odvolací súd ho podrobil odvolaciemu prieskumu a po zistení jeho vecnej správnosti aj súladu s právnou úpravou aj tento výrok potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní a vzniklo im proti žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaným 1/ a 2/ však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli preto im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovaná 3/ bola aj v odvolacom konaní aktívna a mala úspech, odvolací súd preto žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť jej náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (§ 262 ods. 1 CSP).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e/ CSP).